

АКТУАЛИЗИРАНА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА

ноември 2021

Министерство на финансите на Република България

Актуализираната есенна макроикономическа прогноза включва ревизираните статистически редове от данни по Националните сметки, които Националният статистически институт публикува на 18.10.2021 г. Използвани са и нови, актуализирани спрямо есенната прогноза, допускания за международните цени на суровините до края на 2021 г. и в периода 2022-2024 г. Прогнозата също така отразява и текущото икономическо развитие, както и силната четвърта вълна на коронавируса в страната през есенните месеци на 2021 г.

Започналата през 2021 г. благоприятна тенденция на възстановяване на глобалната икономика и на тази на ЕС ще продължи и през следващата година. С изчерпване на положителния ефект от възстановяването, както и с ограничаването на фискалните стимули и преминаване към процес на фискална консолидация се очаква икономическите растежи на света и ЕС да се забавят до края на прогнозния хоризонт през 2024 г. и да са измерими с техните дългосрочни стойности.

Прогнозата е изготвена при допускане, че изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на България ще започне през 2022 г. Изпълнението на плана ще ускори икономическия растеж при равни други условия. Значителните инвестиции ще увеличат нарастването на производителността в икономиката и респективно на доходите.

Ревизираните данни за БВП промениха структурата на икономическия растеж за 2021 г., но общото реално нарастване на БВП е запазено от 4%. През 2022 г. икономическият растеж ще се ускори до 4.6% поради силното увеличение на инвестициите. По-високата прогнозирана инфлация през 2022 г., в сравнение с есенната прогноза, ограничава до известна степен реалното нарастване на реалния разполагаем доход на домакинствата, при равни други условия. По-умереният темп на нарастване на потреблението оказва влияние и върху общия икономически растеж за 2022 г., който е с 0.3 пр.п. по-нисък от този в есенната прогноза.

Актуализираните допускания за динамиката на международните цени на суровините повлияха за повишаването на оценката за инфлацията в страната, което идва от енергийните цени на суровините. До края на 2021 г. се прогнозира ускорение на инфлацията до 4.5%, а средногодишната инфлация се очаква да бъде 2.4%. Въпреки корекцията в посока нагоре спрямо предходната прогноза, запазено е очакването, че инфлацията в края на 2022 г. ще бъде по-ниска от 2021 г., а именно 3.1%. Това ще се реализира по линия на допускането, че високото равнище на международните цени на енергийните стоки ще се запази само

до първото тримесечие на следващата година, след което ще се понижи. Средногодишната инфлация за 2022 г. се прогнозира да бъде 4.2%.

Много силната четвърта вълна на разпространение на коронавируса в страната през есенните месеци на 2021 г. се очаква да повлияе негативно на засегнатите сектори от сферата на услугите. Средногодишният брой на заетите ще намалее с 0.1% за 2021 г., докато в предишната прогноза очакването бе за растеж от 0.1%. До края на прогнозния хоризонт очакваме ускоряване на ръста на заетите, обусловено основно от преустановяване на негативното влияние на COVID-19 върху икономиката и от ефектите от НПВУ върху заетостта и безработицата в страната.

Представената прогноза е зависима от развитието на епидемичната обстановка както в страната, така и в световен план. Важна предпоставка за нейното реализиране е поддържането на относително ниски нива на разпространение на вируса и ограничено въздействие от протичането на пандемията върху икономиката.

Продължаване на проблемите по каналите на доставки и през 2022 г. могат да се отразят в отлагане на поръчките за следващи периоди или дори в трайно понижаване на външното търсене. Това ще има отрицателно въздействие основно върху експортно ориентираните отрасли.

Рисковете пред прогнозата за инфлацията са най-вече в краткосрочен план, като са свързани с реализацията на допусканията за динамиката на международните цени.

Риск пред прогнозата в периода 2022–2024 г. е реализирането на инвестициите по линия на проектите в НПВУ и на проектите, финансирани по Многогодишната финансова рамка на ЕС. ●

1. Външна среда. Основни допускания.

Силното икономическо възстановяване през първата половина на 2021 г. и преобладаващата възходяща динамика на краткосрочните показатели затвърдиха очакванията за висок икономически растеж на ЕС и света през текущата година. Глобалната икономика ще надскочи предкризисните си нива, а БВП на ЕС ще възстанови съществена част от реализирания през 2020 г. спад. Същевременно се наблюдават първи сигнали за забавяне на растежа. Очакванията са тази тенденция да продължи през 2022 г. с изчерпване на положителния базов ефект след възстановяването от кризата и постепенното преминаване към ограничаване на фискалните стимули и към фискална консолидация. В периода 2023-2024 г. се очаква годишните растежи на БВП както за света, така и за ЕС да продължат да се забавят и да се доближат до дългосрочните си стойности. Описаните допускания запазват без промяна очакванията, използвани в есенната прогноза.

Прогнозата за курса BGN/USD се основава на наличието на фиксиран курс на лева към единната европейска валута и техническо допускане за разменния курс на еврото към щатския долар. Последното се състои в изчисляване на средния курс EUR/USD с дневни данни за последните десет работни дни към датата на

изготвяне на допусканията и фиксирането му за дните до края на прогнозния хоризонт. Според така направеното техническо допускане с данни към 25.10.2021 г., средногодишният валутен курс на еврото през 2021 г. се очаква да бъде 1.19 долара. Това показва номинално поскъпване на единната валута от 3.8%, което е с 0.6 пр.п. по-ниско в сравнение с есенната прогноза. През 2022 г. валутният курс ще се понижи с 2.1% до 1.16 долара за едно евро и ще остане на това ниво до края на прогнозния хоризонт.

Съгласно последните оценки на Световната банка, средната цена на суровия петрол тип „Брент“ през 2021 г. се очаква да бъде 71.8 щ.д. за барел, което съответства на повишение от близо 70% спрямо предходната година. В съответствие с пазарните очаквания към момента, корекция във възходяща посока отново има не само през 2021 г., но и през следващата година, когато допускането е за продължаващо поскъпване на суровината средно с 5.7% до 75.9 щ.д. По-съществено понижение на цените на петрола се очаква през 2023 г. с 12.2%, последвано от слабо повишение с 0.6% през 2024 г.

Външни допускания. Промени спрямо предходната прогноза.

	Актуализирана есенна прогноза 2021				Есенна прогноза 2021				Разлика спрямо предходната прогноза			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Международна среда												
Световна икономика (реален растеж, %)	6.0	4.9	3.6	3.4	6.0	4.9	3.6	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0
Европейска икономика – ЕС (%)	4.8	4.4	2.3	1.9	4.8	4.4	2.3	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Валутен курс щ.д./евро	1.19	1.16	1.16	1.16	1.19	1.18	1.18	1.18	-0.01	-0.02	-0.02	-0.02
Цена на петрол "Брент" (щ.д./барел)	71.8	75.9	66.6	67.1	67.8	67.3	64.1	61.9	4.0	8.6	2.5	5.2
Цена на неенергийни суровини (в щ.д., %)	31.0	-2.3	-3.6	-1.9	24.2	-2.6	0.8	0.8	6.8	0.3	-4.4	-2.7
EURIBOR 3м. [%]	-0.5	-0.5	-0.5	-0.4	-0.5	-0.5	-0.5	-0.4	0.0	0.0	0.0	0.0

Източник: МФ, МВФ, СБ, ЕЦБ

Неенергийните суровини ще поскъпнат средно с 31% в доларово изражение през настоящата година, при очаквано 24.2% в есенната прогноза. Това се дължи на по-силно поскъпване при всички основни групи суровини. Очакванията за 2022 г. са за поевтиняване на неенергийните суровини с 2.3%, което се очаква да продължи през 2023 и 2024 г., съответно с 3.6% и 1.9%.

В прогнозата е предвидено влошаване на епидемичната обстановка през второто полугодие на 2021 г., както в държавите от ЕС, така и в България, което ще доведе до леко забавяне на вътрешното търсене, но не са включени очаквания за въвеждането на изключително стриктни ограничения срещу разпространението на COVID-19.

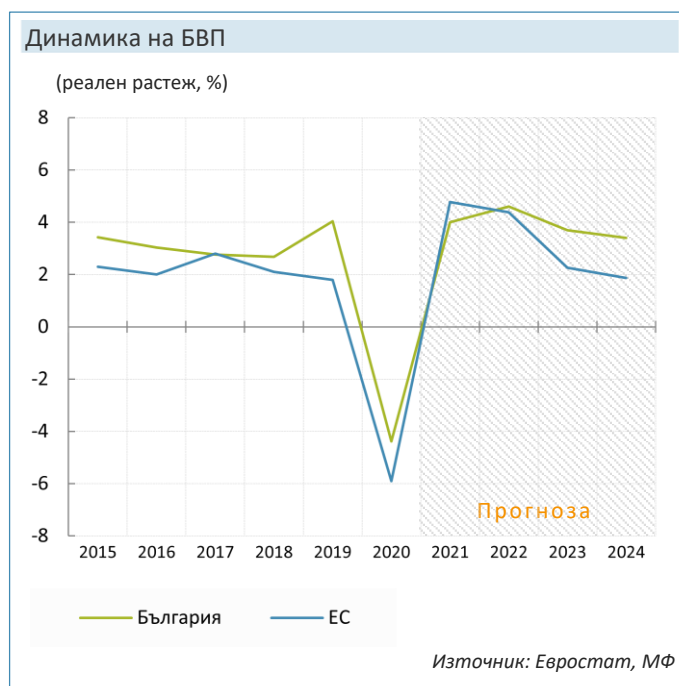
2. Брутен вътрешен продукт

В прогнозата са взети под внимание ревизираните данни за БВП, публикувани от НСИ на 18 октомври 2021 г. Съгласно тях, за периода 2010–2020 г. номиналната стойност на БВП бе повишена, като за 2020 г. повишението бе с 1.3 млрд. лв. Реалният растеж на БВП за периода 2013–2018 г. бе понижен от средно 2.8% преди ревизията на средно 2.1%, като понижението е следствие от по-нисък растеж на потреблението на домакинствата. За 2020 г. реалният спад на БВП бе ревизиран от 4.2 на 4.4%, като потреблението и износьт бяха понижени, а инвестициите и вносьт - повишени. За първото полугодие на 2021 г. реалният растеж на БВП възлезе на 3.4%¹.

Общият реален растеж на БВП през 2021 г. от 4% е запазен без изменение спрямо есенната прогноза, като е направена промяна по компоненти в съответствие с ревизията на данните. Очаква се до края на годината растежът на вътрешното търсене да се забави, а отрицателният принос на нетния износ да се свие. Растежът на потреблението на домакинствата леко ще се

Прогнозата е изготвена при допускане, че изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) на България ще започне през 2022 г. Това ще се отрази в по-високи растежи на вътрешното търсене в прогнозния период. Във връзка с нарастването на потреблението и инвестициите ще има и по-ускорен растеж на вноса, съответно известно влошаване на приноса на нетния износ към динамиката на БВП и понижаване на баланса по текущата сметка. Очаква се изпълнението на НПВУ да допринесе за ускорено нарастване на броя на заетите, особено през 2022 и 2023 г., както и допълнително да съдейства за снижаването на коефициента на безработица и повишаване на доходите от труд. ●

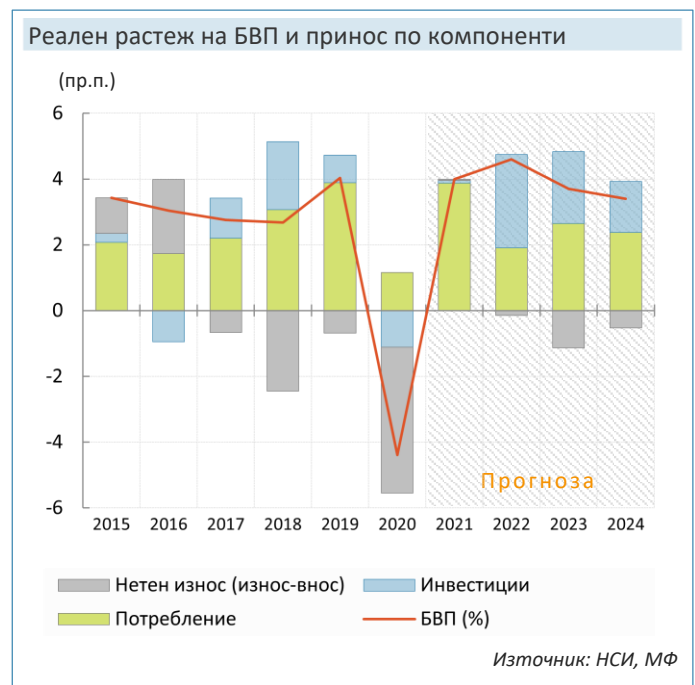
забави през втората половина на 2021 г. поради влошаването на епидемичната обстановка в страната, което започна от септември 2021 г. В резултат, реалният растеж на частното потребление за годината ще бъде



¹ Сезонно неизгладени данни

5.9%, при 7.4% за първото полугодие. При инвестициите в основен капитал се прогнозира спад от 2.1% за годината. Забавянето на вътрешното търсене през второто полугодие ще се отрази и в аналогична динамика на вноса, докато очакванията са за леко ускорение на износа. За второто ще допринесе по-високият растеж на износа на услуги през активния туристически сезон, очакваното стабилно външно търсене през второто полугодие и нарастване на износа на отделни групи стоки, при които през 2020 г. бе отчетен временен спад (напр. зърнени продукти). Както износоът, така и вносоът на стоки се прогнозира да се възстановят до нивата си от 2019 г. преди края на текущата година.

Растежът на БВП ще се ускори до 4.6% през 2022 г., движен от инвестициите с над 14% растеж. В сравнение с есенната прогноза общият растеж е по-нисък с 0.3 пр.п. Публичните инвестиции ще бъдат подкрепени от средствата по НПВУ. Частното съфинансиране по линия на НПВУ ще стимулира и частните инвестиции. Те ще нарастват и поради подобрене на очакванията, свързани с намаление на несигурността сред икономическите агенти и повишеното търсене. Очаква се, с оглед високото нарастване на частното потребление през 2021 г. и забавянето в растежа на реалния разполагаем доход през 2022 г., потреблението на домакинствата да има по-умерен темп на растеж в рамките на 3%. В съответствие с очаквания по-нисък растеж на международната търговия и на икономическата активност в основните ни търговски партньори, износоът на стоки ще се забави спрямо предходната година. По-нисък ще е и темпът на износ на услуги, но ще остане значителен, с оглед продължаващото възстановяване на международния туризъм. Динамиката на вноса на стоки и услуги ще се определя от една страна от по-ограничения растеж на търсенето на суровини от експортно-ориентираните отрасли, наред



с по-умереното нарастване на потреблението, и от друга – от същественото повишение на инвестициите. Общият темп на нарастване на вноса ще се понижи, но ще остане по-висок от този на износа. В резултат, приносът на нетния износ към БВП ще е отрицателен.

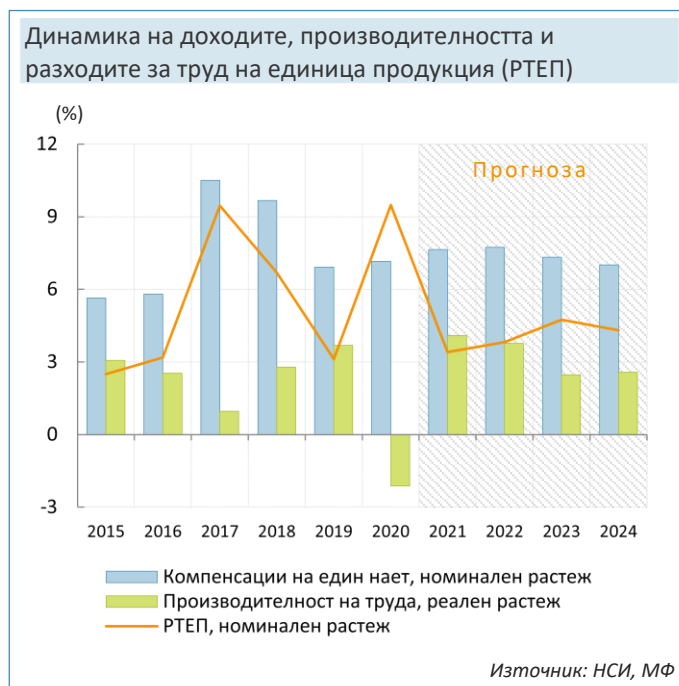
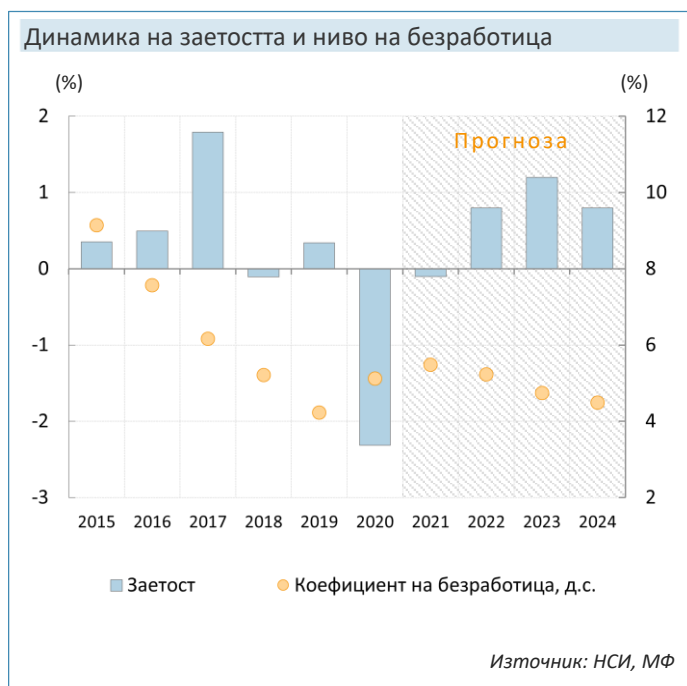
През 2023 и 2024 г. растежът на икономиката ще се забави, съответно до 3.7 и 3.4%. Потреблението на домакинствата ще нараства с около 4%, подкрепено от намалението на безработицата, стабилния растеж на доходите и кредитите. Износоът ще има по-нисък принос за реалното нарастване на БВП и през двете години, поради забавянето във външното търсене. Приносът на нетния износ към растежа на БВП ще остане отрицателен. Средствата по НПВУ ще продължат да стимулират икономиката по линия на инвестициите, като растежът се очаква да е по-умерен спрямо 2022 г., когато стартира изпълнението на плана. ●

3. Пазар на труда и доходи

Очакванията за цялата 2021 г. са, че средногодишният брой на заетите ще намалее с 0.1% спрямо 2020 г. Спрямо предишния вариант на есенната прогноза това представлява забавяне на ръста на заетостта с 0.2 пр.п., което се дължи на много силната четвърта вълна на коронавируса през есенните месеци на 2021 г. и очакванията за негативното ѝ влияние върху най-силно засегнатите икономически сектори от сферата на услугите. През периода 2022–2024 г. прогнозираме ускоряване на ръста на заетите, обусловен основно от два фактора: преустановяване на негативното влияние на COVID-19 върху икономиката; и ефектите от НПВУ върху заетостта и безработицата в страната. Все пак, през 2022 г. ръстът на заетостта също е по-нисък с 0.2 пр.п. спрямо предишния вариант на есенната прогноза, което се дължи на ревизираната надолу прогноза за динамиката на БВП през 2022 г. Допълнителен фактор, който се очаква също да ограничи ръста на заетостта през 2022 г. е евентуална оптимизация на работните места в държавната администрация, а през 2023 и особено през 2024 г. – от намалението на населението в трудоспособна възраст.

Динамиката на коефициента на безработица до голяма степен съответства на очакваната динамика на заетостта. През периода 2021–2024 г. стойността на показателя ще намалява от 5.5% през 2021 г. до 4.5% през 2024 г. През последната година на прогнозния период коефициентът на безработица ще е много близо до своето естествено равнище и по-нататъшното му намаляване (главно поради притока на средства от НПВУ) ще бъде с ограничени възможности, а също така и няма да бъде устойчиво (с преустановяване на притока от инвестиции по НПВУ коефициентът на безработица бързо ще нарасне обратно към своето естествено равнище, при равни други условия).

Номиналният растеж на компенсацията на един нает за цялата година е оценен на 7.6% и също е ревизиран низходящо спрямо оценката от 8.8% през есента. Корекцията отразява по-ниския темп на повишение на доходите както в индустрията, така и в услугите през първото полугодие на годината, отчитащо ревизията на данните от доходната сметка на БВП. По отношение на оценките за компенсацията на един нает в средносрочен хоризонт няма промяна.



Същественото нарастване на икономическата активност и търсенето на труд в страната през 2022 г. ще обуслови ускорения растеж на доходите от труд в частния сектор. Разгледано общо за икономиката обаче, възходящият тренд на развитие няма да е толкова ясно изразен, защото приносът на публичния сектор се предвижда да е значително по-ограничен. Тази тенденция ще се запази и до края на прогнозния период и се очаква частният сектор да има водещ принос за растежа на средните доходи в икономиката. По този начин, компенсацията на един нает общо за икономиката е оценена да се повиши номинално със 7.7% през 2022 г., а в периода 2023–2024 г. този темп ще започне слабо да се забавя, но ще остане висок над 7%. Тези развития ще са подкрепени от продължаващо нарастване на производителността на труда, цените и от положителното развитие на пазара на труда. През последните две години на прогнозния хоризонт се очаква

и ефектът от усвояването на средствата по НПВУ върху доходите да е най-силно изразен.

През 2021 г. реалният растеж на производителността на труда е оценен на 4.1%, с което нивото на БВП на един зает (по постоянни цени) ще надхвърли предкризисната си стойност от 2019 г. Това, заедно с очакванията за растежа на компенсацията на един нает, ще доведе до силна корекция надолу в нарастването на номиналните и реалните разходи за труд на единица продукция още през 2021 г. Оценката за реалния растеж на производителността на труда в периода 2022–2024 г. възлиза на 3% средногодишно, а неговата благоприятна динамика ще продължи да компенсира отчасти нарастването на доходите. Делът на труда в добавената стойност ще следва възходяща посока на развитие, което ще се отрази в умерено нарастване на номиналните разходи за труд на единица продукция със средногодишен темп от около 4%. ●

4. Инфлация

От началото на годината годишният темп на инфлация в България следва тенденция на ускорение до 4% през септември (според ХИПЦ). Основният фактор за формиране на инфлацията бе същественото поскъпване на суровините на световните пазари и най-вече енергията и храните.

В съответствие с очакванията за по-силно поскъпване на петрола и неенергийните суровини през 2021 г., както и с вече направените повишения в административните цени на природен газ, електрическа и топлинна енергия, нарастването на общото равнище на потребителските цени ще продължи да се ускорява и в края на периода се очаква да достигне 4.5%. Водещ принос за това ще имат енергийните стоки, като транспортните горива се очаква да поскъпнат с почти 32% към декември 2021 г. спрямо съответния месец на предходната година. Повишението на цените на храните също ще се ускори – до 4.5% в края на годината,



не само поради нарастването на съответните международни цени, но също така и на слабата реколта във връзка с лошите климатични условия през лятото. Цените на услугите се очаква да се повишат с 2.7% към декември на годишна база. От една страна, това ще се дължи на повишеното вътрешно търсене, а от друга – на косвени ефекти по линия на по-скъпите горива и храни. Средногодишната инфлация през 2021 г. се прогнозира да бъде 2.4%.

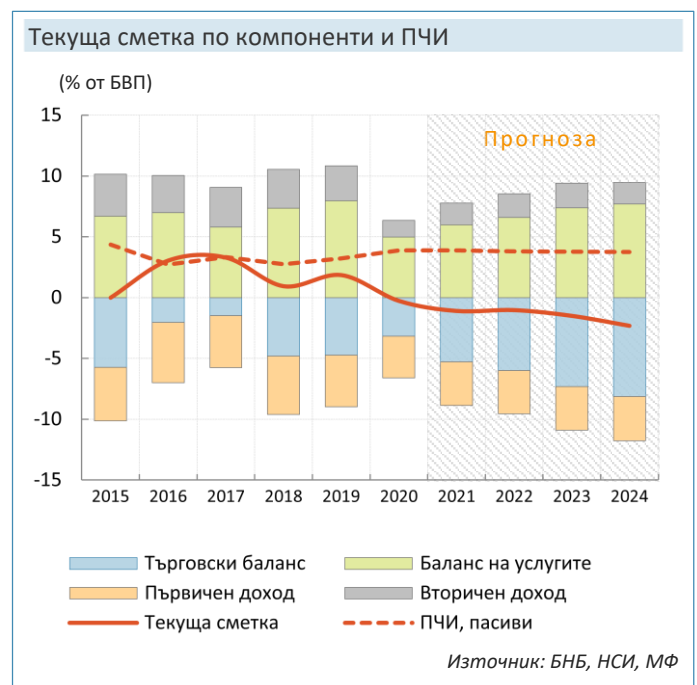
Средногодишното повишение на ХИПЦ през 2022 г. се прогнозира да бъде 4.2%, а инфлацията в края на годината ще се забави до 3.1%. Корекцията във възходящата посока, в сравнение с есенната прогноза, е свързана най-вече с актуализираните външни допускания и по-високия принос на енергийните стоки за формиране на инфлацията в края на периода. Това до голяма степен ще се дължи на очакваното продължаващо поскъпване на петрола, вместо очакваното слабо поевтиняване, което ще доведе до повишение в цените

на автомобилните горива в страната, но и на техническо допускане за повишение на административните цени на енергийните стоки. Приносът на базисните компоненти на ХИПЦ също ще се засилва както поради нарастване на вътрешното търсене, така и по линия на вторични ефекти от по-високите цени на енергоносителите.

През 2023 г. енергийните стоки ще имат отрицателен принос, поради очакваната низходяща динамика на международните цени. Вследствие на това инфлацията в края на годината се очаква да продължи да се забавя до 1.8% и отново слабо да се ускори до 2.3% през 2024 г. До края на прогнозния период приносът на компонентите на базисната инфлация ще продължи да се засилва във връзка с очакваното нарастване на вътрешното търсене. Средногодишната инфлация ще бъде 2.0–2.1%. ●

5. Платежен баланс

Очаква се тенденцията на увеличение на дефицита в търговията със стоки да продължи до края на годината, което ще е основен фактор за формиране на отрицателен баланс по текущата сметка в размер на 1.1% от прогнозния БВП през 2021 г. През оставащите месеци от годината се очаква запазване на високи темпове на номинален растеж на вноса и износа на стоки, обусловени от възходящата динамика на международните цени и активната външна търговия. Очаква се нарастването на вноса за годината (27.9%) да е по-високо от това на износа (24.3%), което ще се отрази в разрастване на дефицита в *търговията със стоки* до 5.3% от прогнозния БВП. При *услугите*, с оглед значителния спад през 2020 г., също ще има съществено повишение както на износа, така и на вноса, най-вече на транспортни услуги и пътувания. Излишъкът на статията ще се увеличи до 6% от БВП, но достигнатите нива при повечето групи услуги ще останат



по-ниски спрямо тези от 2019 г. Трансферите по доходните статии започват да се възстановяват. Нарастващият размер на изплатения инвестиционния доход ще се отрази в нарастване на дефицита по *първичен доход*, а входящите трансфери от ЕС ще подкрепят нарастването на излишъка по *вторичен доход*.

През 2022 г., в среда на значително по-слабо нарастване на международните цени и по-умерени икономически растежи на държавите, които са основни търговски партньори на България, се очакват значително по-ниски темпове на номинален растеж в *търговията със стоки*. Подкрепен от по-високата инвестиционна активност, вносът ще продължи да изпреварва износа. В резултат, търговският дефицит ще нарасне допълнително (6% от БВП). През годината растежът на приходите от чуждестранни туристи ще се ускори, което ще е в основата на нарастването на излишъка при *търговията с услуги* (6.6% от БВП). Входящите трансфери по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост ще подкрепят увеличението на излишъка по *вторичен доход*, а общият дефицит на доходните статии ще се свие. Дефицитът по текущата сметка ще остане почти непроменен (1% от БВП).

В периода 2023–2024 г. номиналният растеж на вноса на *стоки* ще продължи да изпреварва този на износа и ще допринесе за нарастване на търговския дефицит.

6. Паричен сектор

В края на септември 2021 г. растежът на кредита за частния сектор се ускори до 7.6% спрямо съответния месец на предходната година. Това бе резултат от по-високите темпове на нарастване на кредита за домакинствата (11.8% спрямо 6.6% в края на 2020 г.), както и в малка степен на базов ефект, след като от април на предходната година частният кредит започна да се забавя. Ниските лихвени проценти допринесоха за по-високото търсене на потребителските (9.9% в края на септември) и на жилищните кредити (16.2%), като за

Износът на *услуги* ще надмине предкризисното си ниво през 2023 г. и ще продължи да се увеличава, което ще е основен фактор за повишението на излишъка на статията. Салдото на *първичния доход* ще остане непроменено, но излишъкът по вторичния доход леко ще се свие през 2024 г., поради края на периода за получаване на европейски средства от многогодишната финансова рамка 2014–2020 г. и постепенното стартиране на проекти по новите програми. Дефицитът по текущата сметка ще нарасне като отношение към БВП, съответно до 1.5 и 2.3% през 2023 и 2024 г.

През прогнозния период салдото по капиталовата сметка ще бъде над средното от последните години, поради ефекта от входящите трансфери по НПВУ. По отношение на финансовата сметка, наблюдаваното преди пандемията превишение на активите над пасивите се очаква постепенно да намалява и през 2024 г. да се наблюдават нетни входящи потоци. Динамиката на пасивите ще бъде движена от изплащането и рефинансирането на външен държавен дълг и на входящия поток на преките чуждестранни инвестиции, който ще достигне около 3.8-3.9% от БВП.

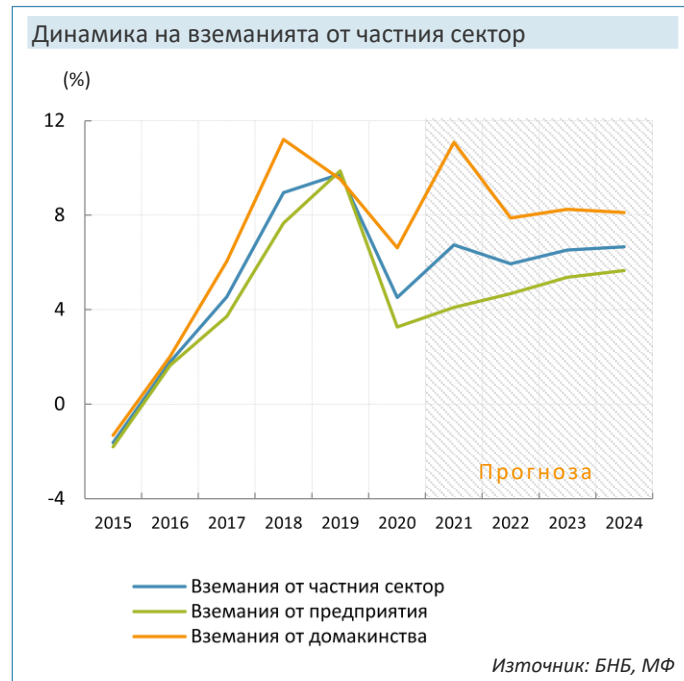
Общата динамика на Платежния баланс предполага запазване на устойчива външна позиция и стабилно ниво на международните резерви. ●

последните влияние оказва и повишеното нарастване на цените на жилищата. Кредитите за нефинансови предприятия нараснаха с по-нисък темп (4.1% в края на септември при 3% в края на 2020 г.).

През 2021 г. кредитът за предприятия ще се ускори спрямо предходната година в синхрон с очакванията за подобряване на икономическата активност, но нарастването му ще остане потиснато поради бавното възстановяване на инвестициите в частния сектор.

При домакинствата прогнозираното по-високо търсене на кредити се подкрепя от положителното текущо развитие на потреблението, строителството и пазара на жилища. Годишното нарастване на вземанията от предприятия се прогнозира да бъде около 4.1%, а на вземанията от домакинствата – 11.1%. Общо растежът на вземанията от частния сектор през 2021 г. се очаква да бъде 6.7%, при 4.5% в края на 2020 г.

През 2022 г. очакваме растежът на кредита за домакинствата да се забави, отчитайки края на частния мораториум, очакванията за охлаждане на пазара на жилища, забавяне на нарастването на компенсациите на наетите и потребителските разходи, след което леко ще се ускори през 2023 г. при по-високо вътрешно търсене. Кредитът за нефинансови предприятия ще се ускори в периода 2022–2023 г. в синхрон с възстановяването на частните инвестиции, подкрепени и от НПВУ. Очакванията са растежът на общо вземанията от предприятия в края на 2022 г. да бъде 4.7%, а този на вземанията от домакинства да се ускори до 7.9%. Общо вземанията от частния сектор през 2022 г. ще се увеличат с 5.9%, а през 2023 г. - с 6.5%. През 2024 г. общо годишното нарастване на вземанията от предприятия ще бъде 5.7%, а на вземанията от домакинства – 8.1%.



Привлечените депозити в банковата система ще продължат да нарастват с относително високи темпове до края на 2021 г., отчитайки все още завишената несигурност. В края на 2021 г. ръстът на паричното предлагане ще се ускори до около 13.3%, при 10.9% в края на 2020 г. В периода 2022–2024 г. темпът на растеж на паричното предлагане плавно ще започне да се забавя, като в края на 2022 г. ще бъде около 12.8%, а в края на прогнозния период – 11.9%.

7. Рискове пред прогнозата

Представената прогноза е зависима от развитието на епидемичната обстановка както в страната, така и в световен план. Важна предпоставка за нейното реализиране е поддържането на относително ниски нива на разпространение на вируса и ограничено въздействие от протичането на пандемията върху икономиката. При налагането на стриктни и продължителни мерки срещу разпространението на COVID-19 е възможно да се наблюдава по-слабо възстановяване през 2021 г. Различна от очакваната динамика на стабилизиране на здравната ситуация може да доведе до съществени отклонения в прогнозата през целия прогнозен хоризонт.

Продължаване на проблемите по каналите на доставки и през 2022 г. могат да се отразят в отлагане на поръчките за следващи периоди или дори в трайно понижаване на външното търсене. Това ще има отрицателно въздействие основно върху експортно ориентирани отрасли.

Рисковете пред прогнозата за инфлацията са най-вече в краткосрочен план, като са свързани с реализацията на допусканията за динамиката на международните цени. Те биха могли да се проявят по линия на продължаващо ускорено поскъпване на природния газ и петрола, както и на електроенергията на свободния пазар до края на 2021 г. и в началото на 2022 г.

Риск в периода 2022–2024 г. е реализирането на инвестициите по линия на проектите по НПВУ и на проектите, финансирани по Многогодишната финансова рамка на ЕС. Забавяне в стартирането на проектите по НПВУ би се отразило отрицателно на растежа на БВП за 2022 г. ●

АКТУАЛИЗИРАНА ЕСЕННА МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА

ОСНОВНИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ	ОТЧЕТНИ ДАННИ*		ПРОГНОЗА			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Международна среда						
Световна икономика [реален растеж, %]	2.8	-3.4	6.0	4.9	3.6	3.4
Европейска икономика – ЕС [реален растеж, %]	1.8	-5.9	4.8	4.4	2.3	1.9
Валутен курс [щ.д./евро]	1.12	1.14	1.19	1.16	1.16	1.16
Цена на петрол "Брент" [щ.д./барел]	64.0	42.3	71.8	75.9	66.6	67.1
Цена на неенергийни суровини [в щ.д., %]	-4.2	3.0	31.0	-2.3	-3.6	-1.9
EURIBOR 3м. [%]	-0.4	-0.4	-0.5	-0.5	-0.5	-0.4
Брутен вътрешен продукт						
БВП [млн. лв.]	120 395	119 951	128 483	138 833	147 460	155 092
БВП [реален растеж, %]	4.0	-4.4	4.0	4.6	3.7	3.4
Потребление	5.1	1.5	5.0	2.4	3.4	3.1
Брутообразуване на основен капитал	4.5	0.6	-2.1	14.8	10.3	6.8
Износ на стоки и услуги	4.0	-12.1	10.0	8.0	6.5	5.1
Внос на стоки и услуги	5.2	-5.4	10.2	8.3	8.3	5.9
Пазар на труда и цени						
Заетост [СНС, %]	0.3	-2.3	-0.1	0.8	1.2	0.8
Коефициент на безработица [НРС, %]	4.2	5.1	5.5	5.2	4.7	4.5
Компенсации на един нает [%]	6.9	7.2	7.6	7.7	7.3	7.0
Дефлатор на БВП [%]	5.2	4.2	3.0	3.3	2.4	1.7
Средногодишна инфлация [ХИПЦ, %]	2.5	1.2	2.4	4.2	2.0	2.1
Платежен баланс						
Текуща сметка [% от БВП]	1.9	-0.3	-1.1	-1.0	-1.5	-2.3
Търговски баланс [% от БВП]	-4.7	-3.2	-5.3	-6.0	-7.3	-8.1
Преки чуждестранни инвестиции [% от БВП]	3.2	3.9	3.9	3.8	3.8	3.8
Паричен сектор						
МЗ [%]	9.9	10.9	13.3	12.8	12.2	11.9
Вземания от фирми [%]	9.9	3.3	4.1	4.7	5.4	5.7
Вземания от домакинства [%]	9.5	6.6	11.1	7.9	8.3	8.1

Заб.: При изготвяне на прогнозата са използвани статистически данни, публикувани до 25.10.2021 г.

Източник: НСИ, БНБ, МВФ, Евростат, СБ, ЕЦБ, МФ